

KIND

Zwanger en dan.....?

DOELEN VOOR DE CATECHISANTEN

Je kunt na deze les

1. vertellen wat de Bijbel zegt over kinderen krijgen
2. beseffen wat er op iemand af komt die ongewenst zwanger is
3. aangeven wat jij zou doen in die situatie

Toelichting op de doelen

Zwanger worden is voor jongeren een onderwerp dat in relatie staat met vragen rond verkering en seksualiteit. 'Moeten trouwen' is steeds meer een zeldzame situatie. Het is nu meer 'zwanger in een relatie (mits die er al is) en wat nu? Onbedoeld of ongewenst zwanger? Deze begrippen worden wel door elkaar gehaald. In feite is dit de vraag van deze les.

Er is sprake van een onbedoelde zwangerschap als een meisje zwanger raakt terwijl dat niet de bedoeling is. Maar een onbedoelde zwangerschap hoeft niet altijd ongewenst te zijn.

Een zwangerschap kan ongewenst zijn als je nog erg jong bent bijvoorbeeld 15 of 16 jaar of als je nog op school zit. Ook kan een zwangerschap ongewenst zijn als je geen vaste verkering hebt of als de zwangerschap ontstaan is door verkrachting.

START VAN HET GESPREK

Verken hier twee situaties, die van het beeld dat jongeren hebben bij het krijgen of wensen van kinderen op jonge leeftijd; en de inleefsituatie als iemand (op jonge leeftijd) in je omgeving zwanger wordt of een kind heeft gekregen.

Extra tip als introductie: film of foto laten zien met een 'echo' van het kindje in de buik.

LEESTEKST

Een paar aanvullingen bij 'wist je dat?':

- Jaarlijks raken tussen de 45.000 en 90.000 vrouwen onbedoeld zwanger.
- In 2008 kozen ongeveer 33.000 vrouwen voor het afbreken van zwangerschap.
- Siriz is een keuze van hulp bij onbedoelde zwangerschap. Siriz helpt vrouwen om in crisissituaties -ontstaan door een onbedoelde zwangerschap- een weloverwogen keuze te maken. In de keuzegesprekken komen in het bijzonder het ongeboren kind en zo

mogelijk de partner/ verwekker en andere betrokkenen aan bod. Wanneer gekozen wordt voor het uitdragen van de zwangerschap is het doel de hulpvragers in staat te stellen de verantwoordelijkheden die uit deze keuze voortkomen op zich te nemen en de weerbaarheid van de hulpvrager te vergroten.

Bij 'Schaamte en schuldgevoel' wordt een verhaal beschreven uit de praktijk van het FIOM. Het FIOM is een organisatie die hulp biedt aan vrouwen en mannen bij onbedoelde zwangerschap, adoptiezorg en zoekacties naar biologische familie. Soms is er zelfs sprake van bedreiging als bekend wordt dat dochter of zus voor het huwelijk seks heeft gehad. Dit gebeurt soms in de islamitische cultuur door 'eerwraak'. Sommige moslimmeisjes dreigen door hun familie te worden verstoten of vermoord als ze zwanger zijn.

Toelichting bij de opdrachten

Invulopdracht kan individueel maar als catecheet kun je keuze ook op bord/flapover laten invullen door de jongeren zelf. Ga vooral op zoek naar de argumenten bij 'waarom wel?' en 'waarom niet?'

Het onderdeel *Help ik word moeder/vader* dien je in aparte jongens- en meisjesgroepen uit te voeren.

Subthema: hulp aan jonge ouders

Je kunt nog extra aandacht geven aan het subthema 'hulp aan jonge ouders'. Dit alleen als dit naar je inschatting nodig is. Hierbij is het belangrijk dat je wijst op ondersteuning vanuit de omgeving. De ouders van het meisje zijn hierbij het belangrijkste, gevolgd door schoonfamilie, overige familieleden en als laatste vrienden en vriendinnen. Zij kunnen helpen bij zaken als:

- huisvesting;
- opvoedingsadvies;
- meegaan naar de verloskundige;
- babyuitzet kopen;
- aanwezig zijn bij de bevalling;
- oppassen op het kindje;
- steunen en troosten bij wisselende emoties.

Over tienermoeders

Een andere manier van hulp is het lotgenotencontact via internet. Het is belangrijk voor jonge moeders om op deze manier hun gevoelens te uiten en de moeilijke situatie te verwerken. Zij leren van lotgenoten en voelen zich minder eenzaam. Belangrijk bij het ondersteunen van tienermoeders is dat de omgeving onvoorwaardelijk achter de moeder staat, zonder te veroordelen. Als ouders hulp verlenen, terwijl ze de zwangerschap afkeuren, wrikt dat. Ook kan hulp en aandacht vanuit de kerkelijke gemeente een positieve bijdrage leveren aan de zorg voor moeder en kind.

Als de tienermoeder naar school gaat of werkt, zorgt de oma dagelijks voor het kind. Dat kan leiden tot onduidelijkheden over rollen: wie is nu eigenlijk de moeder?

Over tienervaders

Bij tienerouders denken we meestal eerst aan de moeder, maar wat verwarrend als je plotseling vader wordt! Wat een grote verantwoording, kan je dat wel aan? De vader is net zo

belangrijk! Zijn aan- of afwezigheid heeft grote gevolgen: voor de onderlinge relatie en voor de ontwikkeling van het kind.

Het kan zijn dat de zwangerschap ontstaat na een 'onenightstand' of een korte verkering. Dan kennen de toekomstige ouders elkaar nauwelijks. Het kan ook zo zijn dat een stel al veel langer bij elkaar is en elkaar goed kent. In beide gevallen is het belangrijk om de vader er bij te betrekken.

Neem je als vader je verantwoordelijkheid? Het is ook jouw kind. Vaak wil het meisje graag haar kind, ondanks de problematische omstandigheden, een liefdevolle, normale jeugd geven. Ze wil de zorg voor de opvoeding delen met iemand, liefst met de vader.

Een huwelijk is echter geen vanzelfsprekendheid. De Bijbel dringt er wel op aan als man je verantwoordelijkheid te nemen na seksuele gemeenschap met een vrouw met wie je niet getrouwd bent, maar laat in de wetgeving voor de vader van het meisje de mogelijkheid open om een huwelijk te weigeren (Exodus 22: 16,17).

Over voorkomen van zwangerschap

Als je seks hebt, is er altijd kans op zwangerschap. Om dat te voorkomen zijn er verschillende methodes:

1. Geen geslachtsgemeenschap; aan te bevelen en bijbels wanneer je nog niet getrouwd bent.
2. Periodieke onthouding. Tijdens de menstruatiecyclus heb je alleen gemeenschap in de onvruchtbare periode. Ideaal voor gehuwden die geen medicijnen willen slikken of een condoom gebruiken. Niet geschikt als je onregelmatig ongesteld bent.
3. Anticonceptiemiddelen. De meeste jongeren gebruiken voorbehoedmiddelen, 43% gebruikt de eerste keer zelfs de pil én het condoom. Jongeren moeten weten dat voorbehoedmiddelen niet 100% effectief zijn. Bij juist gebruik ligt dit percentage wel rond de 99%. Het komt regelmatig voor dat jongeren voorbehoedmiddelen niet op de goede manier gebruiken. Ook kan bijvoorbeeld de pil vergeten worden of het condoom te vroeg afgedaan of te laat gebruikt worden.
4. Risico's bij gebruik van condoom en pil.

Condoom	Pil
<ul style="list-style-type: none">▪ kan scheuren door scherpe nagels, kwaliteitsverlies (lang bewaren in je broekzak en temperatuurverschillen)▪ bij verkeerd (te vroeg/te laat) gebruik kan alsnog zaadvocht in de vagina komen.▪ beschermt niet tegen alle SOA's	<ul style="list-style-type: none">▪ beschermt niet tegen SOA▪ niet betrouwbaar bij onregelmatig gebruik▪ niet betrouwbaar bij ziekte, overgeven en/of diarree, gebruik van medicijnen, o.a. antibiotica

EN DE BIJBEL DAN?

Het verhaal van David en Batseba uit 2 Samuel 11 is (naar wij veronderstellen) behoorlijk bekend. Lees het wel samen. Bespreek dit kort en focus vooral over de verhalen uit de Bijbel over zwangerschappen in allerlei situaties: getrouwd zijn, incest, verkrachting, overspel,

draagmoeders en hoerelij (pag.32). Zoek eventueel de verhalen met elkaar op in de Bijbel (alles) of kies samen met de groep.

Het verhaal van de geslachtslijn naar Jezus toe laat zien op welke wonderlijke manier God werkt, juist ook vanuit gebrokenheid (zie ook thema 5). *De torrie van Mattie* is het evangelie van Matteüs in straattaal (downloads www.straatbijbel.nl met MP3's). Als afronding van dit gedeelte is Matteüs. 1:18-25 leuk om te laten horen! 'Maria bleek ineens pregno (= zwanger) te zijn'.

Conclusie

In deze opdracht ga je op zoek naar wat de jongeren weten, wat voelen ze bij de verhalen en wat is de vertaling en toepassing naar hun eigen leven? Dat laatste zal niet voor elke jongere direct concreet gemaakt kunnen worden. Geef ruimte om op een open manier conclusies te trekken n.a.v. het gesprek. Dit is al een eerste stap naar de evaluatie in deze les.

AAN HET WERK IN DE GROEP

Opdracht 1:

- Verzamel in de groep de beschikbare bijbelteksten (voor zover ze die weten). Hou eventueel een paar achter de hand, die met regelmaat op een geboorte- of aankomstkaartje staan (adoptie);
- Zorg voor creatief knutselmateriaal (lijm, stiften, papier etc.);
- Ga aan de slag in groepjes van maximaal 3 personen, eventueel kun je er een individuele opdracht van maken.

Opdracht 2:

- Stellingen eerst samen lezen en maximaal 2 stellingen kiezen om uit te werken (afhankelijk van de tijd);
- Verzamel als groepje voor- en tegenargumenten. Alle argumenten mogen en noteer die op flap-over of groot vel;
- Afronden door toelichting te vragen op de voor- en tegenargumenten. Verwijder eventueel overbodige en niet ondersteunende argumenten voor of tegen de stelling;
- Benoem het resultaat: 'wat is nu je persoonlijke mening over de stelling?'

EVALUATIE

Werkvorm kernwoorden zoeken; helpt bij het samenvatten van de les

LINK NAAR THUIS

Deze vraag kan ook vooraf aan de jongeren worden gesteld. Of per mail van te voren vragen of ze hun geboortekaartje meenemen. Denk ook bij dit onderwerp aan andere situaties in je groep (adoptie, alleenstaande ouder).

BRONNEN

Gebruik de Jongerenbijbel!

De *Jongerenbijbel* is heel geschikt voor bijbelstudie zowel voor jezelf als catecheet of mentor (als met/voor jongeren) omdat wat je leest dichtbij komt en toegankelijker wordt door het taalgebruik. Door de taal van deze tijd komen de woorden van de Bijbel soms weer in een nieuw licht te staan. Door de toevoeging van de rubrieken in de *Jongerenbijbel* zijn een aantal extra werkvormen binnen handbereik. Je kunt de rubrieken gebruiken als een werkvorm voor het gesprek met jongeren. Deze rubrieken zijn:

- AAN DE SLAG; Wat heeft deze bijbeltekst met jouw leven te maken? Een directe vraag die je aanzet tot toepassing en vertaling naar je eigen leven. Een noodzaak bij persoonlijke Bijbelstudie, maar ook bruikbaar bij een groepsgesprek.
- EERLIJK = EERLIJK; De Bijbel confronteert ons vaak met onszelf. Persoonlijke vragen dwingen om een serieus antwoord te geven. En dan moet je wel tegen een stootje kunnen.
- BELOOFD = BELOOFD; De vraag naar Gods belofte is een rubriek van belang bij het Bijbellezend zelf. Wat betekenen die beloften voor je leven hier en nu?
- EYE-OPENERS; bijbelteksten zijn soms moeilijk te begrijpen. De uitleg ligt niet altijd voor het oprapen. Gebruik de eyeopeners bij onduidelijkheden.

E.A. de Boer. 2002. *De Bijbel open over vrijen. Over seksualiteit en huwelijksvoorbereiding*. Barneveld: Vuurbaak.

A. Hoek-van Kooten. 2006. *Vonk of vuur. Als je verliefd bent....*, Heerenveen: Jongbloed.

Daniël de Wolf. 2011. *De torrie van Mattie*, Youth for Christ, Ark Mission en Nederlands Bijbelgenootschap.

www.siriz.nl

www.jongvader.nl

www.fiom.nl